

Звільнення судді з посади має право здійснити Вища рада магістратури – за скоєння проступку або у зв'язку з тяжким захворюванням.

В Англії судді Суду Корони призначаються королевою за рекомендацією Лорда-канцлера, а судді нижчих судів – Лордом-канцлером. За Конституційним актом ще 1701 року судді обіймають свої посади «поки поведуть себе належно». За загальним правилом вони ідуть у відставку після досягнення 75 років. Порядок добору суддів регулюється Законом про суди і правове забезпечення (1990 рік) та Законом про мирових суддів (1997 рік). При призначенні суддів на посаду прийнято враховувати моральну й ділову характеристики кандидата. Важливе значення також відіграє стан здоров'я того, хто намагається обійняти посаду судді.

На стан судочинства в Англії істотний вплив має Лорд-канцлер. Він поєднує в собі судову, виконавчу та законодавчу владу. Лорд-канцлер може звільнити суддю окружного суду за недієздатність і неналежну поведінку, перевести його з одного округу в інший, відмовити у продовженні строку служби тощо. Але магістранти можуть бути звільнені лише королевою, правда, знову ж таки за рекомендацією Лорда-канцлера.

Судову владу в Німеччині здійснюють професійні судді і судді на громадських засадах. Відповідно до Закону «Про суддів» федеральні судді Німеччини призначаються довічно, а в землі Гессен – тимчасово. Наявність наукового ступеня та академічної освіти впливає на зайняття посади судді. За порушення Конституції суддя федерального суду може бути звільнений з посади або переведений на іншу посаду. Клопотання з цього приводу порушується Бундестагом, а рішення приймається двома третинами голосів Федерального Конституційного суду. Справи про дисциплінарні проступки суддів розглядає Федеральний дисциплінарний суд, рішення якого можуть бути оскаржені до Дисциплінарного Сенату Федерального адміністративного суду [3].

Етимологічно термін «модернізація» (дія за значенням модернізувати) означає змінювати, удосконалювати відповідно до сучасних вимог; надавати минулому невластивих йому сучасних рис; осучаснювати [1].

Модернізація системи правосуддя повинна розпочатися із встановлення чітких цілей (поліпшення якості правосуддя), а технології розглядаються як засіб, а не як мета.

Список використаної літератури

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2009. С. 683.
2. Конституція України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>
3. Юрій Гончарук, начальник Територіального управління Державної судової адміністрації України в Чернівецькій області, заслужений юрист України. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/suchasni-vyklyky-ta-aktualni-problemy-sudovoyi-reformy-v-ukrayini/>

Євгенія ВОЛОШКА

аспірантка кафедри публічного управління та права, КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР»

ПОШУК МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ АДАПТАЦІЄЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ

Якісна система освіти є вагомим чинником розбудови української державності, створює умови конкурентоспроможності для вітчизняних фахівців як у середині країни, так і у світі в цілому. Одним із основних векторів розвитку комунікацій в плані освітнього простору та ринку праці для України є країни Європи, досвід яких став важливим підґрунтям для реформ сучасної української освіти усіх рівнів, при збереженні основних орієнтирів української ідентичності. Формування такого соціального замовлення є серйозним викликом для державного управління країни.

Починаючи з 2019 року в Україні було сформовано новий ступінь освіти – фахова передвища, суб'єктами якої є фахові коледжі. Цікаве місце серед них займають педагогічні коледжі, що готують фахових бакалаврів початкової та дошкільної освіти. Доцільно розглянути наскільки якісними є освітні послуги, що надають педагогічні коледжі своїм здобувачам освіти під призмою європейського досвіду та можливі шляхи поліпшення якості української фахової передвищої освіти педагогічного спрямування, а також конкурентоспроможності українських фахівців-освітян, що вимагає від держави розробки конкретних механізмів, які б спростили умови інтеграції та адаптації українських фахівців із початкової та дошкільної освіти в світовий освітній простір.

Підготовка вчителів початкової школи та вихователів Франції, Великої Британії та Німеччини має багато спільних рис, в той же час і відмінностей. Вихователі Франції повинні мати диплом про закінчення коледжу (3 роки навчання), пройти національні іспити (французька мова, математика, мистецтва, практичні фізичні вправи, педагогіка). За бажанням вони можуть відвідувати заняття в Інституті підготовки вчителів (Institut Universitaire de Formation des Maitres, UIFM). Упродовж року спеціалістам належить прослухати близько 450 годин. У цьому випадку вони підвищують кваліфікацію та отримують право викладати також у початковій школі [5]. У Німеччині підготовка фахівця дошкільної освіти відбувається в середньо-спеціальних установах, зокрема соціально-педагогічних технікумах. Вступити в такий технікум можна за наявності середньої освіти й паралельної дворічної підготовки до професії, з тим щоб загальний термін освіти склав 4-5 років. Така система подібна до української системи освіти, де на базі 9 класів слухачі здобувають перші два роки повну загальну середню освіту та вступ до спеціальності, а решту часу навчаються у коледжах [1, с. 124]. Щодо випускників закладів фахової передвищої освіти України, то вони мають можливість працювати у дитячих садочках на підставі диплому фахового бакалавру, що прописано в професійному стандарті «Вихователь закладу дошкільної освіти» [3]. Натомість, у Британії однією з основних вимог, щоб стати вихователем у дитячому садку, є отримання ступеня бакалавра, що включає затверджену державою програму підготовки вчителів. Типовою підготовкою до цієї кар'єри є програма, яка зосереджена на потребах та розвитку наймолодших учнів, наприклад, ступінь дошкільної освіти.

Можна зробити висновки, що при наявності розробленого державою механізму академічної мобільності, враховуючи «болонізацію» освітнього процесу в Україні, український здобувач освіти педагогічного коледжу, при необхідності зовнішньої міграції, міг би продовжити свою освіту у деяких європейських країнах, наприклад у Німеччині або взагалі працевлаштуватися з мінімальними витратами часу на доповнення власної освіти.

Професійна підготовка вчителів початкової школи у Франції здійснюється в університетах підготовки вчителів чи в національному центрі дистанційної освіти. Підготовка майбутніх вчителів у цих навчальних закладах здійснюється за такими спеціальностями: вихователь материнської і вчитель початкової школи. Вони працюють із дітьми від 2 до 11 років [5]. Організація підготовки вчителів для початкової школи у Франції передбачає п'ятирічне навчання на базі ступеня «Бакалавр», де три роки студент напрацьовує теоретичні знання та два роки професійно-педагогічну підготовку [2, с. 61]. Структура професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у Сполученому Королівстві є двоступеневою, з обов'язковим отриманням статусу кваліфікованого вчителя. В цілому навчання триває 5–6 років і передбачає отримання ступеню «Бакалавр педагогіки», здобуття диплому професійної придатності в результаті успішного проходження однорічної програми PGCE, та диплому «Magister of Education» [2, с. 71]. Двоступенева освіта з метою здобуття професії «Вчитель початкової школи» за ступенями «Бакалавр» і «Магістр» притаманні також Німеччині, хоча є певна особливість. Наприкінці навчання, склавши перший державний екзамен, студент не має права працювати в школі і не одержує диплома, а повинен знайти собі місце для проходження реферндаріату – дворічного стажування перед складанням другого державного іспиту, що і буде повним завершенням циклу освіти [1, с. 126].

Цікаво, що український випускник із дипломом фахового молодшого бакалавра «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» має можливість працювати у

початковій школі за умови продовження навчання у закладі вищої освіти за відповідною спеціальністю [4], що робить його менш конкурентноздатним і на українському, і на європейському ринку праці та потребує залучення ряду державних механізмів, починаючи із правових, для подолання цієї проблеми.

Підбиваючи підсумки, слід відзначити, що система підготовки вихователів у провідних європейських країнах та в Україні є подібною, що створює передумови для розробки механізмів державного управління та академічної мобільності студентів, як таких, що можуть підвищити їх конкурентоспроможність та якість освіти. Це потребує:

- підготовки належного законодавчо-нормативного забезпечення академічної мобільності здобувачів освіти із врахуванням законодавчих положень ЄС та норм міжнародного права;
- розробки організаційних механізмів інфраструктурного та матеріально-технічного забезпечення академічної мобільності;
- розробки економічних механізмів фінансового забезпечення академічної мобільності;
- механізмів адаптації для студентів-іноземців.

Щодо здобувачів початкової освіти – ситуація складніша, адже освітньо-кваліфікаційного рівня фахового молодшого бакалавра для інтеграції у європейські ВНЗ недостатньо. Тут потрібно буде розробити додаткові механізми спрощеного отримання бакалаврату з «Початкової освіти», як варіант шляхом скороченого терміну вечірньої форми навчання у виші тощо. Механізми державного управління повинні сприяти адаптації української освіти до європейської з метою посилення конкурентоспроможності українців на світовому ринку та якості їх освіти в цілому.

Список використаної літератури

1. Бобраков С. В. Становлення та розвиток системи професійної підготовки вчителів у Німеччині. *Вісник Житомирського державного університету*. 2012. Вип. 65: Педагогічні науки. С. 123–126
2. Зарубіжний досвід професійної підготовки педагогів: аналітичні матеріали / Авшенюк Н. М. та ін.; Інститут пед. осв. і осв. дорослих НАПН України; К.: ДКС «Центр», 2017. 83 с.
3. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»: Наказ Міністерство економіки України від 19. жовтня 2021 № 755-21 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti> (дата звернення: 28.05.2022)
4. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text> (дата звернення: 28.05.2022)
5. Харченко Т. Г. Професійна підготовка вчителів початкової та середньої шкіл у сучасній Франції. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/1448/1/74.pdf> (дата звернення: 28.05.2022)

Наталія ГОНЧАРУК

*д.держ.упр., професор, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування
НТУ «Дніпровська Політехніка»*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ

Досвід управління людськими ресурсами у сфері публічної служби в країнах Європейського Союзу має дуже важливе значення для України як держави, що обрала європейський вектор розвитку. Вивчення позитивного європейського досвіду управління людськими ресурсами у сфері публічної служби, з метою виявлення можливостей